

BOEKBESPREKING

Snakes and snake hunting. Carl Kauffeld. 1995. 266 pagina's, geïllustreerd met zwart-wit foto's. ISBN 0-89464-931-0. UK prijs 27.5 pond.

Snakes: The keeper and the kept. Carl Kauffeld. 1995. 248 pagina's, geïllustreerd met zwart-wit foto's. ISBN 0-89464-936-1. UK prijs 29 pond.

Beide uitgegeven door Krieger Publishing Company, Eurospan, 3 Henrietta Street, Covent Garden. London WC2 5LU.

David Blatchford.

De autobiografie 'Snakes and Snake hunting' werd voor het eerst uitgegeven in 1957 en bracht het begin van de carrière in kaart van een van Amerika's meest geliefde reptielenexperts. Kauffeld groeide op in Philadelphia in een tijd dat er talrijke slangen te vinden waren, maar ook in een tijd dat interesse in slangen erg ongewoon was, iets wat voor een hedendaagse liefhebber onbegrijpelijk is. Een aanwijzing voor het pionieren is de aanleg van asfaltwegen door de uitgestrekte woestijnen van Texas en Arizona. Zo werden de, eens als zeer zeldzaam beschouwde dieren, verzameld door gebruik te maken van een nieuwe techniek, namelijk 's nachts rondrijden.

Kauffeld publiceerde niet alleen zijn ontdekking van de

voorliefde van het nachtelijke 'zonnen' door slangen op het wegdek, maar ook zeer gedetailleerde informatie over dichtbevolkte overwinteringsplaatsen, zodat vangers in staat waren deze kostbare verzamelplaatsen te vinden en ze helemaal leeg te halen. Een naïeve fout waar hij later veel kritiek op kreeg.

Dit boek begint in de jaren dertig en beschrijft Kauffelds veldervaringen waar zijn fascinatie voor slangen ontstond en die zich voortzette gedurende zijn carrière in het Department of Herpetology van het American Museum of Natural History onder leiding van G. Kingsley Noble. Kauffeld had een bijzondere interesse in ratelslangen en samen met H.K. Gloyd, dé autoriteit op het gebied van *Crotalus* en *Sistrurus*, schreef hij twee verhandelingen.

Kauffeld en z'n collega's verzamelden schijnbaar grote hoeveelheden dieren in de natuur op 'n manier die tegenwoordig onmogelijk zou zijn. Dit niet alleen omdat de leefgebieden sterk verkleind zijn en hierdoor ook de aantallen dieren verminderd zijn, maar vooral ook omdat de opvatting hierover veranderd is. Het zou de moderne herpetoloog zeer kwalijk genomen worden als hij deze 'uitverkoop van dieren uit het wild' zou voortzetten op de manier die, in de tijd dat dit boek geschreven werd, zelfs aangemoedigd werd. Het is paradoxaal, maar dankzij de inspanningen van veldbiologen zoals Kauffeld, wordt het beschermen van reptielen niet meer als een uitzonderlijk iets gezien.

Kauffeld groeide op in een tijd dat leegplundering van de leefgebieden als tamelijk onschuldig werd gezien. Daarom is het laatste hoofdstuk van dit boek een plei-

dooi om slangen te beschermen, zeker een radicaal idee voor die tijd.

De tweede titel ontstond uit de veertigjarige carrière als curator van de reptielen in Staten Island Zoo in New York waar hij tenslotte in 1963 directeur werd. Dit boek is oorspronkelijk in 1969 uitgegeven. Drie hoofdstukken zijn gewijd aan technieken om slangen te houden en een beschrijft enkele van zijn dieren-tuinexperimenten.

Het grootste deel van het boek echter verhaalt over nog meer slangenverzameltochten. Kauffeld is hier een meester in en zijn uitgebreide kennis over de natuur gaat veel verder dan alleen slangen; dit is tussen de regels door goed te lezen. Het slangenhouden heeft zich ontwikkeld in de tussenliggende jaren waar het al als een flinke prestatie werd gezien om reptielen in leven te houden en aan het eten te krijgen gedurende enkele jaren. Dus zijn enkele van de adviezen gedaateerd en in sommige gevallen zelfs totaal verkeerd. Zo twijfelde Kauffeld nogal aan het nut van het afkoelen van de slangen tijdens de wintermaanden en had hij weinig inzicht in de stofwisselingsbehoeften van het reptielenei. Dit is een boek voor de enthousiaste slangenliefhebber die allang voorbij het stadium is dat hij/zij deze adviezen kritiekloos zou opvolgen.

Het meeste plezier in dit boek kun je beleven aan de verhalen over de veldtochten en speciaal aan zijn frustraties en plezier in een poging om een complete collectie van alle soorten ratelslangen te vergaren. Het feit dat deze collectie in enkele gevallen echt bestond

was algemeen geaccepteerd, omdat sommige soorten erg zeldzaam waren of soms uit één exemplaar bestond. Een dergelijke collectie zou tegenwoordig als onethisch worden gezien en als een belediging tegenover de bescherming van slangen. Dit is een fascinerend verslag en een mooi inzicht over een periode waar de grondslag voor wat we nu weten geduldig werd gelegd. Krieger zou gefeliciteerd moeten worden met z'n moed om deze heerlijke boeken opnieuw uit te geven. Het is echter een gemiste kans dat de vele nieuwe liefhebbers van reptielen zich niet bewust zullen zijn van de belangrijke plaats die Kauffeld inneemt in het herpetologische pantheon. Een meer gedetailleerde biografie (dan die wat nu wordt gegeven, in een helaas nogal beknopte inleiding, door Robert T. Zappalorti) zou in deze uitgaven op z'n plaats zijn geweest.

Er zijn geen nieuwe foto's in de boeken opgenomen en er is ook geen poging ondernomen om de nomenclatuur te corrigeren. Verder is de Europese prijs nogal hoog als je de bescheiden omvang van de uitgaven in ogenschouw neemt. Niettemin, als je een enthousiaste slangenliefhebber bent en deze boeken nog niet in je bezit hebt, koop ze dan nu.

Vertaling uit het Engels door Fons Sleypen.